

फ्लोअरिंगवर सान्या घराचा लूक अवलंबून असतो. आजकाल फ्लोअरिंगचे विविध पर्याय पाहायला मिळतात. काहीजण नैसर्गिक तर काही कृत्रिम फ्लोअरिंगला पसंती देतात.

भारतीय बाजारात फ्लोअरिंग मटेरियल्सचे अनेक पर्याय उपलब्ध आहेत. त्या पर्यायांचे आपण नैसर्गिक आणि कृत्रिम असे वर्गीकरण करू. आजच्या भागात फ्लोअरिंगचे नैसर्गिक पर्याय जाणून घेऊ.

मार्बल

फ्लोअरिंगच्या नैसर्गिक पर्यायांमध्ये मार्बल, ग्रॅनाइट, कोटा, शहाबाद, जैसलमेर इत्यादी प्रकार आहेत. या प्रकारांपैकी मार्बल म्हणजे संगमरव-सगळ्यात जास्त प्रमाणात वापरला जातो. मार्बल प्रामुख्याने राजस्थान आणि आजूबाजूच्या परिसरात सापडतो. यात जयपूर, मकराना, बरोडा, नेपाळी, आंधीपिस्ता असे बऱ्याच प्रकारचे मार्बल्स मिळतात. प्रत्येक मार्बलचे स्वतःच असे वैशिष्ट्य आहे. उदाहरणार्थ, 'बरोडा मार्बल' हिरव्या रंगाचा असतो. 'आंधीपिस्ता मार्बल' हा पांढरा असतो आणि त्यावर पिरुव्याच्या आकाराचे हिरवे ठिपके असतात. मार्बलमध्ये सगळ्यात सुंदर आणि सगळ्यात महागडा मार्बल म्हणजे 'मकराना' हा मार्बल ज्या खाणींमध्ये मिळतो त्या खाणी मकराना नामक गावात आहेत. या गावावरूनच या मार्बलला 'मकराना मार्बल' असे नाव मिळाले आहे. हा मार्बल डारमहिर असतो आणि अतिशय शुभ्र असतो. याची किंमत ५०० ते १,००० रु. प्रति चौ.फू. अशी असते. इतर मार्बल साधारणपणे ७० ते २५० रु. प्रति चौ.फू. अशा किंमतीत मिळतात.

मार्बल हा पांढऱ्या सिमेंटच्या सहाय्याने लावला जातो. तो मोठ्या स्लॅबच्या स्वरूपात मिळतो. आपल्याला हव्या त्या आकाराचे तुकडे बनवून हा मार्बल फिक्स केला जातो. हा टाइल स्वरूपात मिळत नाही. मार्बलच काम करणारे कारागीर अतिशय कुशल असावे लागतात. आधी केवळ राजस्थानी कारागीर हे काम करत, पण आता इतरही कारागीर हे काम करतात. राजस्थानी कारागिरांना अजूनही खूप मागणी आहे. काही अतिशय कुशल कामगार दिवसाला ३,००० रु. चार्ज करतात. काहीजण त्याहीपेक्षा जास्त. यावरून यांच्या कौशल्याची कल्पना येईल. मार्बल फिक्स करण्याची किंमत साधारणतः (सिमेंट व रेंतीसह) १०० ते १५० रु. प्रति चौ.फू. अशी आहे. मार्बल हा फिक्स केल्यानंतर त्यावर पॉलिश करावे लागते. या पॉलिशची किंमत ४० ते ६० रु. प्रति चौ.फू. आहे. या पॉलिशची चमक कालांतराने कमी होते. म्हणून चार-पाच वर्षांनी मार्बल पुन्हा पॉलिश करावा लागतो. मार्बल हा जास्त कठीण आणि मजबूत दगड नाही. त्यावर अवजड वस्तू पडल्यास तडे जाऊ शकतात. बहुतांश मार्बलचा मूळचा सफेद रंग कमी होऊन

आकर्षक फ्लोअरिंग

त्यात राखाडी किंवा तपकिरी रंगाच्या छटा दिसायला लागतात. मार्बल हा पोरस स्टोन आहे. म्हणजे हा दगड पाणी शोषून घेतो. जसं पाणी शोषतो तसंच हळद, नेलपेंट यासारखे डाग पाडणारे पदार्थही शोषून घेतो. या कारणांमुळे मार्बलवर पडणारे डाग सहसा जात नाहीत. या दोषांमुळे मार्बल जपून वापरला जातो. मार्बल उन्हाळ्यात तळव्यांना आल्हाददायक आणि थंड वाटतो. पण हिवाळ्यात खूप थंड झाल्यामुळे तळव्यांना त्रासदायक ठरू शकतो. मार्बल खूप प्राचीन काळापासून वापरला जात आहे. मार्बल खूप उंची लूक देतो.

इंडियन मार्बलबरोबरच इटालियन मार्बलही बाजारात उपलब्ध आहे. हा मार्बलही खूप प्राचीन काळापासून वापरला आहे. यात खूप डिझाईन्स उपलब्ध आहेत. हा मार्बल खूपच उंची लूक देतो. हा मार्बल ३५ ते १,१०० रु. प्रति चौ.फू. या किंमतीत उपलब्ध आहे. हा मार्बल लावण्याची किंमत १५० प्रति चौ.फू. आहे आणि पॉलिशची किंमत ८० र ते ११० रु.प्रति चौ.फू. आहे. इटालियन मार्बलचं काम करणारे कारागीर खूपच कुशल असतात. माझ्या मते फ्लोअरिंगच्या सगळ्या मटेरियल्समध्ये इटालियन

मार्बल सगळ्यात जास्त रीच लूक देतो.

ग्रॅनाइट

मार्बलनंतर ग्रॅनाइट हा दगड सर्वाधिक प्रमाणात वापरला जातो. ग्रॅनाइट अतिशय कठीण आणि मजबूत दगड आहे. यावर सहसा चरे पडत नाहीत किंवा तडेही जात नाहीत. भारतात बऱ्याच ठिकाणी ग्रॅनाइटच्या खाणी आहेत. ग्रॅनाइटही मोठ्या स्लॅबच्या स्वरूपात मिळतो. ग्रॅनाइट २ फूट बाय १ फूट या आकाराच्या टाइल्सच्या फॉर्ममध्येही मिळतो. स्लॅबची जाडी पाउण ते एक इंच आणि टाइलची जाडी अर्धा इंच असते. यात बरेच डिझाईन्स, रंग उपलब्ध आहेत. काळा, राखाडी, गुलाबी, लाल, विटकरी, चांकलेटी असे रंग आणि त्याच्या अनेक छटा ग्रॅनाइटमध्ये आढळतात. या वेगवेगळ्या डिझाईन्सना जेट ब्लॅक, टेलिफोन ब्लॅक, सिबाका, झॉन्सी, आग्रा, कॅट आय अशी नावे आहेत. स्लॅबची किंमत १५० ते ४००

कोटा स्टोन

हा अगदीच फिकट हिरव्या रंगात मिळतो. आधीच्या काळात तो किचन फ्लोअरिंगसाठी आणि पायऱ्यांसाठी वापरला जायचा. हासुद्धा ग्रॅनाइटसारखा प्रिपोलिरड येतो. रफ कोटाही उपलब्ध आहे. हा टाइल फॉर्ममध्ये मिळतो. त्याची किंमत ७० ते ८० रु. प्रति चौ.फू. एवढी आहे तर लावण्याची किंमत ७० ते ९० रु. प्रति चौ.फू. एवढी आहे.

आपण वेगवेगळ्या दोन मटेरियलची कॉम्बिनेशनस वापरू शकतो. मार्बल कोटा आणि जयसलमेर ग्रॅनाइट ही कॉम्बिनेशनस खूप प्रसिद्ध आहेत. सगळे नैसर्गिक फ्लोअरिंगचे दगड हे खाणीत मिळतात. प्रत्येक खाणीतील दगड हा थोडा फार वेगळा असतो. नैसर्गिक असल्याने दगडात वैविध्य असतं. म्हणजेच रंग आणि डिझाईनमध्ये

रु. प्रति चौ.फूट इतकी आहे. टाइलच किंमत १०० ते २०० रु.प्रति चौ.फू. एवढी आहे. ग्रॅनाइट फिक्सिंगसाठी साधारणतः ८० ते १२५ रु. प्रति चौ.फू. एवढा खर्च येतो. ग्रॅनाइटला मार्बलसारखे पॉलिश करायची गरज नसते. हा प्रिपोलिरड स्टोन आहे. म्हणजेच फॅक्टरीतूनच हा पॉलिश होऊन येतो. ग्रॅनाइटने गडद पण छान लूक येतो.

जैसलमेर स्टोन

जैसलमेर भागात या खाणी आहेत. हा क्रोम यलो रंगात मिळतो. याच फ्लोअरिंग खूप छान दिसतं. एखाद्या एथनिक कॉन्सेप्टमध्ये हा खूप मॅच होतो. पण तरीही हा विशेष वापरला जात नाही. जैसलमेर स्टोनही ग्रॅनाइट आणि मार्बलप्रमाणे मोठ्या स्लॅबच्या स्वरूपात मिळतो. याची किंमत त्याच्या प्रतीनुसार सुमारे १५० रु. प्रति चौ.फूटाच्या घरात आहे आणि ती लावण्याची किंमत ग्रॅनाइटएवढीच म्हणजे ८० ते १२५ रु. प्रति चौ.फू. अशी आहे.

तफावत असते. कृत्रिमरित्या बनवलेल्या टाइल्सप्रमाणे यात १०० टक्के एकसारखेपणा यात मिळू शकत नाही. या कारणामुळे नैसर्गिक फ्लोअरिंगचे लॉट खूप काळजीपूर्वक निवडावे लागतात.

कृत्रिम टाइल्स बाजारात येण्याआधी केवळ नैसर्गिक फ्लोअरिंगच वापरलं जायचं. पण कृत्रिम टाइलच्या वापरामुळे नैसर्गिक फ्लोअरिंग वापरण्यात १५ टक्के घट झाली आहे. कृत्रिम टाइल्स वापरायला सोप्या असल्या तरी एखाद्या रुमसाठी जैसलमेर किंवा मार्बलच्या पर्यायाचा विचार करायला हरकत नाही. नैसर्गिक फ्लोअरिंगमध्ये आणखीही प्रकार आहेत. पण वर नमूद केलेले पर्याय सगळ्यात जास्त वापरले जातात.

क्रमशः

- अजित मधुकर सावंत
(इंटरिअर डिझायनर)
ajitmadhukarsawant@gmail.com

नैसर्गिक ऊर्जा आणि परिणाम

कम्प्युटर, राउटर्स, लॅपटॉप, मोबाइल, टीव्ही आदींच्या लो लेव्हल ऑफ रेडिएशन्सचा आपल्यावर सतत परिणाम होत असतो. दृश्य प्रकाश, अल्ट्राव्हायलेट प्रकाश, इन्फ्रारेड प्रकाश, पृथ्वीच्या भूगर्भातला किरणोत्सर्ग पदार्थातून निर्माण होणारा उत्सर्ग, किरणोत्सर्गी वायू जे भूगर्भातून येतात, तसंच अवकाशातून होणारा कॉस्मिक किरणांचा मारा या सर्वांचा कळत नकळत मानवावर परिणाम होत असतात. काहीजण सतत मोबाइलचा वापर करतात, हेही घातक आहे.

याचा परिणाम हळूहळू रहिवाशांवर होत असतो. हा परिणाम प्रथम आपल्या मेंदूवर होतो. ज्याची परिणती ताणतणाव आणि रागात होते. अनेक रोगांना यामुळे सुरुवात होते. या नकारात्मक ऊर्जांचा परिणाम परिणाम वनस्पती आणि प्राण्यांवरही होतो. वातावरणातल्या ऊर्जा दोन प्रकारांमध्ये गणल्या जातात.

- १) निसर्गसमृद्ध ऊर्जा
 - २) मानवनिर्मित ऊर्जा
- साधारणतः निसर्गसमृद्ध ऊर्जा दोन प्रकारात गणता येतात.
- १) वैश्विक ऊर्जा
 - २) जिओपॅथिक ऊर्जा

वैश्विक ऊर्जा
याच्यात अनेक ग्रहांचा प्रभाव असतो आणि आपण त्याचं मूल्यमापन सद्सदविवेकबुद्धीच्या पलिकडे करू शकतो. आपण घरातली गती ज्योतिषशास्त्राच्या मदतीने काही प्रमाणात समजू शकतो. त्यापलिकडे कुठलीही इमारतीत असलेल्या ऊर्जांची गती देवतांच्या दिशा ज्या इमारतीत असलेल्या वास्तूपुरुषाच्या वेगवेगळ्या अवयवामध्ये विलीन असतात त्याच्यावर अवलंबून असतात.

जिओपॅथिक ऊर्जा
पृथ्वीच्या चुंबकीय लहरीचं उत्सरण हे पृथ्वीच्या परिवलन, अंतर्भागतील खडकांची रचना आणि वाहणाऱ्या पाण्याच्या अंतर्गत स्रोतांवर अवलंबून असते. मानवी शरीराचा सांगाडा जमिनीच्या १५ फूट खाली ठेवला असल्यास त्या भागात असलेला दोष अथवा मुबलक प्रमाणात उपलब्ध कडधान्य वा शास्त्रांमध्ये सांगितल्याप्रमाणे दोष असलेल्या गोष्टी या सर्वांमुळे जर भूभागावर

कुठली शास्त्रीय कमतरता असेल तर अंतर्गत नकारात्मक ऊर्जा पृथ्वीच्या पृष्ठभागावरून उत्सर्जित व्हायला सुरुवात होते. परंतु हे सर्व जमिनीत दबवणं अथवा भिंती तोडणं अथवा त्याचा जास्तीत जास्त पायबंद करणं हे पर्याय आहेत.

मानवनिर्मित ऊर्जा
सध्या मनुष्य हा विद्युत चुंबकीय ऊर्जासारख्या नकारात्मक ऊर्जा निर्माण करण्याच्या मागे असून त्या आपल्याला प्रचंड हानिकारक असू शकतात. जे लोक उच्च क्षमतेच्या विजेच्या तारांच्या १०० मीटरच्या परिघात असलेल्या इमारतींमध्ये राहतात त्यांना कर्करोग, ब्रेन ट्यूमर, तीव्र डोकेदुखी यासारख्या विकारांचा धोका संभवतो. मोबाइल फोन, टीव्ही, मोबाइल टॉवर्स यातून तसंच कम्प्युटर, एअर कंडिशनर, मायक्रोवेव्ह ओव्हन यामधून उत्सर्जित होणाऱ्या चुंबकीय लहरींबरोबर आपण जुळवून घेऊ शकत आहोत. विद्युत चुंबकीय लहरींमुळे आपल्या शरीरातील केंद्रित ऊर्जा कमी होत जाऊन नकारात्मक ऊर्जा केंद्रित व्हायला सुरुवात होते.

अशा जमा झालेल्या ऊर्जेमुळे तीव्र डोकेदुखीच्या अनेक विकारांना सुरुवात होते. त्यामुळे येणाऱ्या काळात एखादी व्यक्ती अशा ऊर्जा एकत्रित आल्यास ऊर्जासाठी झगडू लागते. अशी व्यक्ती काम पुरं करण्याकडे दुर्लक्ष करत आणि निराशेच्या गर्तेत अडकत जाते. असे अनेक साठे जमवण्याची सवयच लागलेली असते. आपल्या आजूबाजूला अशा ऊर्जांनी निर्मिती होत असताना त्याच्या होणाऱ्या नकारात्मक परिणामानंतरही आपण त्याकडे दुर्लक्ष करतो. धरणांच्या बांधकामामुळे

वरचेवर भूकंप होण्याचा धोका असतो. धरणांजवळ कोणत्या प्रकारची ऊर्जा उत्सर्जित होत आहे, याचा अभ्यास करणं हे व्यवहार्य आहे. छोटी टाकी वरती वा खालती ठेवण्याच्या प्रकाराचा प्रभाव व्यवस्थित अभ्यासला जाणं आवश्यक आहे. त्याचबरोबर आपण ध्वनी प्रदूषणातूनही मोठ्या प्रमाणावर नकारात्मक ऊर्जा उत्सर्जित करत असतो. रासायनिक कचरा नदीत सोडल्यामुळे पृथ्वीच्या पृष्ठभागाचं प्रदूषण होत असतं. टीव्ही संच घराघरात असल्यामुळे ध्वनिप्रदूषणाचं मुख्य कारण आहे. त्याचा वापर धार्मिक वृत्तीच्या आवाजासाठी केला तर घरात शांतता आणि सौहार्द नांदतं. याउलट अर्थहीन वा आरडाओरड असलेल्या कौटुंबिक कटकटीच्या मालिका या नकारात्मक ऊर्जांचा स्रोत बनतात.

याचबरोबर इलेक्ट्रोमॅग्नेटिक रेडिएशन्सचा (Electromagnetic Radiations) आपल्या आरोग्यावर परिणाम होत असतो. बऱ्याच वेळा हे आपल्याला माहित नसतं. उदा. घरामधील कम्प्युटर, राउटर्स, लॅपटॉप, मोबाइल, टीव्ही इत्यादी मानवावर रात्रंदिवस लो लेव्हल ऑफ रेडिएशन्सचा कळत नकळत परिणाम होत असतो. दृश्य प्रकाश, अल्ट्राव्हायलेट प्रकाश, इन्फ्रारेड प्रकाश, पृथ्वीच्या भूगर्भातील किरणोत्सर्गी पदार्थातून निर्माण होणारा उत्सर्ग, किरणोत्सर्गी वायू जे भूगर्भातून येतात, तसंच अवकाशातून होणारा कॉस्मिक किरणांचा मारा या सर्वांचा कळत नकळत मानवावर परिणाम होत असतात. काहीजण सतत मोबाइलचा वापर करतात, हेही मानवासाठी घातक आहे.

जमिनीचं संशोधन करणाऱ्यांनी इलेक्ट्रो-स्मॉग-डिटॅटर्स नावाचं मीटर शोधलं आहे. यामध्ये वातावरणातील इलेक्ट्रो स्ट्रेस शोधून काढता येतो. काही व्यक्ती रेडिओ स्टेशनमध्ये काम करतात, तर काही व्यक्ती एक्स-रे तसंच एमआरआय डिपार्टमेंटमध्ये काम करतात. अजून एक उत्तम उदाहरण म्हणजे सध्या अनेक बिल्डिंग्जवर असलेले मोबाइल टॉवर्स हे अतिशय घातक स्वरूपाचे रेडिएशन्स निर्माण करतात. या सर्वांमध्ये इलेक्ट्रो मॅग्नेटिक रेडिएशन्सपासून सुरक्षितता न बाळगल्यास मानवाच्या डीएनएमध्ये अपरिवर्तनीय बदल घडू शकतात.

(क्रमशः)

- डॉ. तुषार यशवंत सावडावकर
mataartnediit@timesgroup.com

मानीव अभिहस्तांतरण : आता तरी दिलासा द्या !

मानीव अभिहस्तांतरण प्रक्रिया सोपी करून विकासकांकडचा ताबा गृहसंस्थेकडे हस्तांतरीत करण्याबाबत गृहसंस्थांची-सदनिकाधारकांची उमेद देवेंद्र फडणवीस यांनी या प्रकरणी पुन्हा नव्याने लक्ष घालून त्यासाठी समिती स्थापन करणार असल्याचे जाहीर केले आहे. ओघाने संबंधित खात्यांच्या समन्वयाअभावी आणि किचकट प्रक्रियेमुळे मेटाकुटीला आलेल्या महाराष्ट्रातल्या सुमारे १ लाख गृहसंस्थांना निश्चित निर्णयान्वये दिलासा अपेक्षित आहेत.

प्रस्तावित समितीने मुख्यत्वे लक्षात घेण्याचा मुद्दा म्हणजे गतकाळापासून अभिहस्तांतरण (कन्व्हेयन्स) करून देण्याची सर्वस्वाची जबाबदारी विकासकांवर असतानाही त्यांनी त्याकाळी ती न निभावल्याबद्दल त्यांना दोषी धरून तफावत आणि मुद्दंड त्यांच्याकडून वसूल करण्याएवजी आता पुन्हा अभिहस्तांतरण निमित्ताने नोंदणी व तत्कालीन लागू नसलेल्या मुद्रांक शुल्क (दुप्पट दंडासह) द्वारे सदनिकाधारकांना वेठीला धरून त्यांच्याकडून 'जिझिया दंड' वसुली केली जात आहे, तगादा लावला जात आहे.

वास्तविक मानीव अभिहस्तांतरण प्रक्रियेत मुख्यत्वे समस्या आहे १० डिसेंबर १९८५ पूर्वी करारपत्र केलेले

सदनिकाधारक यांची त्यांना त्यावेळी मुद्रांक शुल्क लागू नसल्याने ते भरण्याचा प्रश्न उद्भवत नव्हता. त्यावेळी मुद्रांक शुल्क भरणा नियम असता तर तत्कालीन दराप्रमाणे भरणं क्रमप्राप्त होतं. परंतु आता मानीव अभिहस्तांतरण निमित्ताने देवेंद्र फडणवीस यांनी या प्रकरणी पुन्हा नव्याने लक्ष घालून त्यासाठी समिती स्थापन करणार असल्याचे जाहीर केले आहे. ओघाने संबंधित खात्यांच्या समन्वयाअभावी आणि किचकट प्रक्रियेमुळे मेटाकुटीला आलेल्या महाराष्ट्रातल्या सुमारे १ लाख गृहसंस्थांना निश्चित निर्णयान्वये दिलासा अपेक्षित आहेत.

प्रस्तावित समितीने मुख्यत्वे लक्षात घेण्याचा मुद्दा म्हणजे गतकाळापासून अभिहस्तांतरण (कन्व्हेयन्स) करून देण्याची सर्वस्वाची जबाबदारी विकासकांवर असतानाही त्यांनी त्याकाळी ती न निभावल्याबद्दल त्यांना दोषी धरून तफावत आणि मुद्दंड त्यांच्याकडून वसूल करण्याएवजी आता पुन्हा अभिहस्तांतरण निमित्ताने नोंदणी व तत्कालीन लागू नसलेल्या मुद्रांक शुल्क (दुप्पट दंडासह) द्वारे सदनिकाधारकांना वेठीला धरून त्यांच्याकडून 'जिझिया दंड' वसुली केली जात आहे, तगादा लावला जात आहे.

वास्तविक मानीव अभिहस्तांतरण प्रक्रियेत मुख्यत्वे समस्या आहे १० डिसेंबर १९८५ पूर्वी करारपत्र केलेले

रिडर्स कॉर्नर

- किरण प्र. चौधरी, वसई